

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 763
Tarih : 21.01.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

UNESCO Dünya Mirası Listesine girmek için gereken 10 kriterden 9'una sahip olan, doğal ve tarihi güzellikleriyle bir turizm merkezi olabilecek Hasankeyf'in bu listeye girmesi için Kültür Bakanlığınca şu ana dek herhangi başvuruda bulunulmamasının ve Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri olarak seçilmemesinin ve bölgeye faydadan çok zarar getirecek olan Ilısu Barajında ısrar edilmesinin nedenlerini ortaya çıkarmak amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 20.01.2016

Saadet BECEREKLİ
Batman Milletvekili

GEREKÇE

Hasankeyf, Dicle nehrinin kıyısında bin yıllara dayanan tarihiyle doğanın tarihle sarmalandığı antik bir kenttir. Ünlü taş köprüsü dışında Hasankeyf'te El Rizk Camisi, Zeynel Bey Türbesi, hamam, yaklaşık 5 binden fazla mağara ve kale gibi pek çok yapı ile yaklaşık 300 arkeolojik sit alanı bulunmaktadır. Bugüne kadar bölgenin yaklaşık % 40'ında yüzey araştırması yapılmıştır. Dolayısıyla Ilısu barajı değerli pek çok tarihi zenginliği gün ışığına çıkarılmadan sular altında bırakacaktır.

Türkiye'nin taraf olduğu UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme çerçevesinde olağanüstü evrensel değerlere sahip varlıklardan bir "Dünya Miras Listesi" oluşturulmaktadır. Bir varlığın bu listeye girebilmesi için belirlenen 10 kriterden bir ya da birkaçını taşıması gerekmektedir. Hasankeyf bu 10 kriterden 9'una sahiptir ve listeye girmesi dünyaca bilinirliğini arttıracaktır. Ayrıca Dünya Miras Fonu'ndan yardım alınabilecektir. Bugüne dek gönüllüler ve çevre dernekleri Hasankeyf'in UNESCO dünya mirası listesine girmesi için Kültür Bakanlığı üzerinden birkaç kez başvuruda bulunmuş, ancak başvurular bakanlık engeline takılmıştır. Hasankeyf, Kültür ve Turizm Bakanlığının önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenen turizm merkezleri (TM) ve Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri (KTKGB) listesine de alınmamıştır. Hem KTKGB olabilecek hem de UNESCO Kültürel Miras listesine girebilecek niteliklere sahipken sulara gömülme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kurtarma planı çerçevesinde DSİ ve konsorsiyum sular altında kalacak dokuz eserin taşınmasıyla tarihi eser tahribatının önleneneğini öne sürmektedir. Ancak eserlerin yapısal özellikleri ve alanda sürdürülmekte olan kazıların ancak 40-50 yıl sonra tamamlanabilecek olması nedeniyle bir başka alana taşınması olanaklı değildir.

Ilısu Barajı çevre illerdeki toplam 199 köyü ve Hasankeyf ilçesi ile binlerce insanı da etkileyecektir. Yeniden Yerleşim Eylem Planı çerçevesinde yapılan bir ankete göre, etkilenecek insanların büyük kısmı büyük şehirlere göç etmeyi planlamaktadır. Dolayısıyla göç alacak şehirler de etkilenecektir. Kurulacak yerleşim yerlerine geçmeyi planlayan bir kısım yöre halkı ise olmayan paralarıyla borç altına alınmaktadır.

Barajın bölgede 10.000 kişiye istihdam alanı açacağı şeklindeki beyanlar ise gerçeklikten uzaktır. Zira Ilısu barajı tamamlandığında güvenlikçi, teknisyen, mühendis vb en fazla 200 kişiye iş sağlanabilecektir.

Baraj ekolojik dengeye de büyük zarar verecek, vadi ve nehirde yaşayan birçok canlı türünü olumsuz etkileyecektir. Ayrıca yeraltı suyunun çekilmesine, nehir yataklarının bozulmasına ve yerel iklimde değişikliklere neden olacaktır.

Hasankeyf'in sular altında bırakılması yerine bir doğa ve kültür turizmi merkezi olarak tescillenmesi bölgenin kalkınması için çok daha faydalı olacak ve bölge için binlerce hektarlık verimli alan sulara gömülme­kten kurtarılabilecektir. Durum böyleyken görevi tarihi, doğal ve kültürel varlıkları korumak ve gözetmek olan Kültür ve Turizm Bakanlığın böylesine bir kültürel ve doğal zenginli­ğinin hak ettiği yeri bulması için hiçbir çaba göstermemesinin ve Ilısu Barajında ısrar edilmesinin nedenlerinin belirlenmesi amacıyla bir meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

1.İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Barut ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17.Aycan IRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

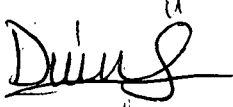
18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

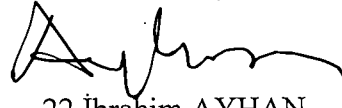
19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

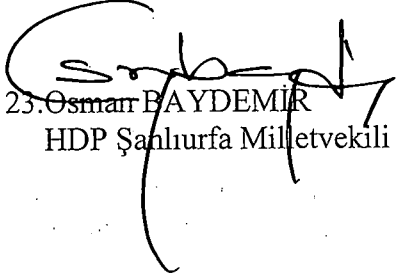
20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

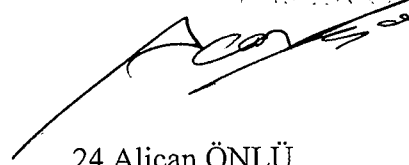
21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

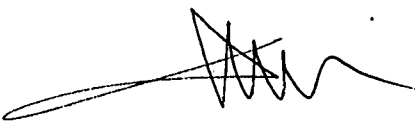
22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili